

PIONIRSKA - center za mladinsko književnost in knjižničarstvo,
Mestna knjižnica Ljubljana

podeljuje priznanje ZLATA HRUŠKA 2012
izvirni slovenski mladinski poučni knjigi

KAKO SO VIDELI SVET,
ki sta jo ustvarila avtorja
LUCIJA in DAMIJAN STEPANČIČ.

Knjigo je izdala
ZALOŽBA MIŠ

"Še malo, pa boste nared za na oder.", nas nagovarja ena izmed ilustracij v domači poučni knjigi *Kako so videli svet*. Nagovor nam je dan v zaodrju, pred zaveso, za katero se razprostira "veliko gledališče sveta". Prav to *gledališče sveta* je rdeča nit 46 "razglednic", s katerimi avtorja razgrinjata teoretska in zgodovinska vprašanja geografije; z besedilom in ilustracijo ne pripovedujeta, kako dolga je cesta, kako visoka je gora ali kako globoko je nebo, ampak na koliko načinov je bilo vse to gledano, merjeno in živeto.

Pripovedi teh razgledov okvirno sledijo zgodovinskemu časovnemu traku, z logiko naslova pa bi jih lahko razdelili v tri večje skupine.

V prvi skupini so uvidi tistih, ki se trudijo ta planet prehoditi in ga z risbami in zemljevidi narediti prepoznavnega in prehodnega. To so pogledi geografov.

Drugo skupino predstavljajo tisti, ki hočejo videti svet drugačen od tistega, ki se jim suka pod nogami, zato ga kar naprej spreminjajo. To so pogledi voditeljev in osvajalcev.

Tretjo skupino predstavljajo tisti, ki iz drobcev zemljine ali iz pojavov v atomskih sistemih prepoznavajo tako podobe sveta pred nastopom človeških gledalcev kot podobe sveta neke daljne prihodnosti. To so pogledi raziskovalcev in mislecev.

Založba Miš je skupaj z avtorjema Lucijo in Damijanom Stepančič ustvarila vznemirljivo branje za radovedne bralce vseh generacij in za inovativna izhodišča tistim šolam, ki svoje poslanstvo upravičeno pišejo z veliko začetnico. S to knjigo se je založba uvrstila med maloštevilne slovenske založbe, ki domača znanja in vedenja pogumno prelivajo v celostne knjižne mojstrovine, vredne PRIZNANJA ZLATA HRUŠKA.

PIONIRSKA - center za mladinsko književnost in knjižničarstvo,
Mestna knjižnica Ljubljana

podeljuje priznanje ZLATA HRUŠKA 2012
izvirni slovenski mladinski leposlovnji knjigi

HRIBCI KREMENITI,
ki jo je ustvaril avtor
MARJAN MANČEK.

Knjigo je izdala
ZALOŽBA FORUM

Pred nami je zbirka, v kateri je kot na dragoceni ogrlici iz "jezerskih biserov" nanizanih triinosemdeset kratkih filozofskih "sentenc" o družinskem življenju sredi pradavnine. Vsaka od njih je dolga natanko za en miselni preval, ki se ga da razgrniti na eni sami stripovski strani, v njej pa o življenju razmišljajo že dodobra uigrani slovenski "kremenčkovi".

Nivo razmislekov usmerja Dajnomir, rahločuten filozof, pesnik in prazgodovinski sanjač, ki mu realnost povzroča precej težav in se glede "tubiti" zanaša na svojo boljšo polovico Milibožo. Ta "nosi hlače" in zna s pragmatično kuhinjsko filozofijo "najprej žganc, potem flanc" usmeriti marsikateri zablodeli miselni ovinek "poglarvarja družine". Tukaj je tudi njun naslednik Milimir, ki že v rosni mladosti izčisti spoznanje, da mu v družinski hierarhiji pripada središčna vloga.

Splet treh življenjskih nazorov humorno in samoironično določa medsebojne odnose in tipične vloge v družinski "areni", ki je skrbno zasebna, tu in tam pa plaho in previdno obrnjena navzven, v svet sosedskega in tujega.

Bralec je tako povabljen v razgibavanje z miselnimi prevali, preskoki in akrobacijami, v katerih sta se poezija in filozofija prisrčno in brezskrbno prijeli pod roko in jo ubrali križem kražem po prazgodovini, kot ga od pradavnine do danes določa nespremenjen življenjski krog.

Enakovredna učinkovitosti besednega humorja je tudi rokohitrska spretnost devete umetnosti. Še več, s svojim specifičnim stripovskim komentarjem zapolnjuje bele lise, ki jih besedilo kdaj spoštljivo zamolči.

A od prvega štetja v pradavnini pa vse do danes, kot je trdno prepričan avtor, zares šteje samo eno spoznanje: "svet je res čudovito urejen" in ga je znotraj tega življenjskega kroga vendarle treba imeti rad. "Z večerjo ali brez".

Knjiga in njeni ustvarjalci si zato zaslužijo PRIZNANJE ZLATA HRUŠKA.

PIONIRSKA - center za mladinsko književnost in knjižničarstvo,
Mestna knjižnica Ljubljana
in Slovenska sekcija IBBY

podeljujeta priznanje ZLATA HRUŠKA 2012
prevedeni mladinski leposlovni knjigi

VREŠČJI MOJSTER: KULINARIČNA PRAVLJICA IZ ZAMONIJE,
ki jo je napisal in ilustriral avtor
WALTER MOERS,
prevedla pa
STANA ANŽELJ.

Knjigo je izdala
ZALOŽBA SANJE

Kot pravi avtor Walter Moers v *"Opombi prevajalca"*, je Vreščji mojster *"delo z največ 'basnodolskimi' zastranitvami"* in v podtaknjenem pismu bralcev opozori na resnico, da ta *"stilistična posebnost ni za vsak okus"*.

Za okus gre torej, za ta čarobni eliksir sleherne kuhinje ter jedi in poti do vseh vrst brbončic tega sveta. Prav s to parafrazirano opombo prevajalca, nemški avtor in karikaturist opozarja vse dejanske prevajalce, da je *"gonilna vzmet suverenega obvladovanja kulinaričnega pisanja"* humor.

Vreščji mojster, razburljiva kulinarična pravljica iz Zamonije o mračku Ehu (mačku, ki zna govoriti, razume vse jezike sveta in ima dvoje jeter) ter čudaškem vreščjem mojstru Espinu (v strašljivega starca udejanjena nočna mora), je besedna in ilustratorska mojstrovina, ki v sebi združuje tesnobo pravljice o Janku in Metki ter zmagoslavje pravljice o Krabatu, oboje začinjeno z neponovljivim humorjem Walterja Moersa.

Vreščji mojster je tretja knjiga iz serije zamonijskih zgodb, ki jih je prevedla Stana Anželj in izdala založba Sanje. Slovenščina, s katero použijemo to zgodbo, se tako izvirno prilega vsem niansam okusov, vonjav in počutij, ki brbotajo v kuhinji mojstra Espina, da prevod upravičeno uvrščamo med raziskovalne laboratorije jezika. Založba Sanje je pri oblikovanju izdaje skrbno ohranila pravljичnost in "vreščjost" knjige, ko zaprta zre na nas s police, ali ko nas odprta s slastjo pogoltne.

Zato sta prevajalka in založba s to knjigo odprli še ena pomembna vrata domišljjskega sveta v slovenščini in si zato zaslužijo PRIZNANJE ZLATA HRUŠKA.